

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Martina Láníčka ve věci

žalobce: **Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava, a.s.**
sídlem 28.října 1235/169, 709 00 Ostrava
zastoupený advokátkou Mgr. Evou Lachmannovou LL.M.
sídlem Římská 103/12, 120 00 Praha 2

proti
žalovanému: **Energetický regulační úřad**
sídlem Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

o žalobě proti rozhodnutí Státní energetické inspekce ze dne 15. 2. 2017, č. j. SEI-1083/2017/90.221-1/0813005a14, ve věci pokuty za správní delikt

takto:

I. Rozhodnutí Státní energetické inspekce ze dne 15. 2. 2017, č. j. SEI-1083/2017/90.221-1/0813005a14 a rozhodnutí Státní energetické inspekce, územního inspektorátu pro Moravskoslezský kraj ze dne 4.11.2016 č. 802026116 **se zrušují** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 26 267,09 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám zástupkyně žalobce Mgr. Evy Lachmannové, LL.M., advokátky se sídlem v Římská 103/12, Praha 2.

Shodu s prvopisem potvrzuje Petra Schubertová

Odůvodnění:

1. Žalobce se domáhal zrušení výše uvedených rozhodnutí Státní energetické inspekce. Rozhodnutím ze dne 4.11.2016 byla žalobci uložena pokuta 3 230 000 Kč za 2 správní delikty podle zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie (dále jen „z.č. 165/2012 Sb."), rozhodnutím ze dne 15.2.2017 bylo žalobcovo odvolání zamítnuto a rozhodnutí 1.stupně potvrzeno.

2. Žalobce v žalobě namítal nepřezkoumatelnost rozhodnutí obou stupňů pro nedostatek důvodů, nevypořádání žalobcových námitek a neprovedení důkazů navrhovaných žalobcem. Dále namítl, že nenaplnil znaky skutkové podstaty správního deliktu podle § 49 odst.1 písm. g) ve spojení s § 11 odst.4 písm. a) z.č. 165/2012 Sb., ve znění do 31.12.2015, když dodržel veškeré povinnosti uložené § 11odst.4 písm. a) citovaného zákona. Podrobně se v žalobě zabýval problematikou druhů podporovaných zdrojů, z nichž je vyráběna elektřina, s tím, že podle jeho názoru uváděl do výkazů správně bioplyn (na rozdíl od názoru správních orgánů, podle nichž měl uvádět skládkový a kalový plyn). Žalobce namítl také porušení zásady právní jistoty a ochrany legitimního očekávání (předchozí kontrola výslovně potvrdila žalobcovy názory) a nepřiměřenou výši pokuty. V replice k vyjádření správního orgánu žalobce zdůraznil smysl a účel povinností uložených § 11 odst.4 písm. a) z.č. 165/2012 Sb., ve znění do 31.12.2015 – předat operátorovi trhu včas naměřené hodnoty, aby měl operátor k dispozici jednotlivé proměnlivé měsíční hodnoty. U jednání žalobce namítl, že od 1.1.2016 došlo ke změně právní úpravy, když sankce za porušení této povinnosti byla z § 49 z.č. 165/2012 Sb. zcela vypuštěna.

3. Žalovaný (právní nástupce Státní energetické inspekce v této věci) navrhl zamítnutí žaloby. V rozsáhlém vyjádření se zabýval především zdůvodněním, proč měl žalobce vykazovat jiný druh podporovaného zdroje elektřiny.

4. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu se zásadami zákona č. 150/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.") a dospěl k závěru, že rozhodnutí obou stupňů je nutno zrušit.

5. Z obsahu správního spisu krajský soud zjistil, že Státní energetická inspekce, územní inspektorát pro Moravskoslezský kraj, vydala dne 4.11.2016 rozhodnutí na základě předchozí kontroly u žalobce, jímž uložila žalobci pokutu celkem 3 230 000 Kč za spáchání 2 správních deliktů. Jednak podle § 49 odst.1 písm.g)) z.č. 165/2012 Sb., ve znění do 31.12.2015, když žalobce jako výrobce elektřiny z obnovitelných zdrojů energie v čističkách odpadních vod (ČOV Frýdek-Místek, Karviná, Opava, Nový Jičín, Havířov, Orlová, Český Těšín a Třinec) v období leden až prosinec 2013 předal operátorovi trhu spol. OTE, a.s. naměřené nebo vypočtené hodnoty nesprávně členěné podle jednotlivých druhů podporovaných zdrojů, když chybně stanovil druh podporovaného obnovitelného zdroje energie „Spalování bioplynu v bioplynových stanicích" podle Cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č.4/2012 bod (1.8.), řádek 323, sloupec (k), přičemž se jednalo o „Spalování skládkového a kalového plynu z ČOV" podle bodu (1.8.), řádek 303, sloupec (k). Tím žalobce nesplnil povinnost uloženou v § 11 odst. 4 písm. a) z.č. 165/2012 Sb., ve znění do 31.12.2015 (dále jen „delikt A" – označeno soudem). Dále se žalobce dopustil správního deliktu podle § 49 odst.1 písm. i) tohoto zákona, když jako výrobce, vyrábějící v období roku 2013 elektřinu z obnovitelných zdrojů společně s elektřinou z neobnovitelných zdrojů v ČOV Opava, nezajistil měření nebo výpočet vyrobeného množství elektřiny z obnovitelných zdrojů způsobem, který v rozhodném období stanovil prováděcí předpis, čímž nesplnil povinnost uloženou v § 11 odst.6 z.č. 165/2012 Sb., ve znění do 31.12.2015 (dále jen „delikt B" – označeno soudem). Žalobcovo odvolání bylo zamítnuto rozhodnutím Státní energetické inspekce ze dne 15.2.2017.

6. Ust. § 11 odst.4 písm. a) z.č. 165/2012 Sb., ve znění do 31.12.2015 (tj. ve znění rozhodném pro kontrolované období roku 2013) znělo takto: *V případě podpory elektřiny formou zelených bonusů na*

elektřinu je výrobce povinen předat elektronickou formou operátorovi trhu naměřené nebo vypočtené hodnoty v členění podle jednotlivých druhů podporovaných zdrojů a předávacích míst výroben elektřiny a jejich evidenci podle prováděcího právního předpisu a případně další doplňující informace, týkající se předávaných naměřených nebo vypočtených hodnot; způsob předání a evidence naměřených nebo vypočtených hodnot elektřiny z podporovaných zdrojů využívajících formu podpory zeleným bonusem na elektřinu stanoví prováděcí právní předpis. Podle § 49 odst.1 písm. g) z.č. 165/2012 Sb., ve znění do 31.12.2015 platilo, že *Právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že jako výrobce nesplní některou z povinností podle § 11 odst. 3 nebo 4.*

7. Zákon č. 165/2012 Sb. byl poté novelizován zákonem č. 131/2015 Sb., což se dotklo rozhodujících ustanovení tak, že povinnost dosud stanovená v § 11 odst.4 písm. a) z.č. 165/2012 Sb. byla přesunuta (s drobnou úpravou) do nového § 11a, jehož odst. 7 písm. a) zní takto: *V případě podpory elektřiny formou zelených bonusů na elektřinu je výrobce povinen předat elektronickou formou operátorovi trhu úplné a pravdivé naměřené nebo vypočtené hodnoty a další údaje v členění podle jednotlivých druhů podporovaných zdrojů a předávacích míst výroben elektřiny a jejich evidenci podle prováděcího právního předpisu a případně další doplňující informace, týkající se předávaných naměřených nebo vypočtených hodnot; způsob, rozsah a termín předání a evidence naměřených nebo vypočtených hodnot elektřiny a další údaje z podporovaných zdrojů využívajících formu podpory zeleným bonusem na elektřinu stanoví prováděcí právní předpis.* V § 49 (ani na jiném místě tohoto zákona) se však již neobjevila sankce za nesplnění povinnosti podle § 11a odst.7 písm. a) z.č. 165/2012 Sb., ve znění od 1.1.2016. Soud má za to, že z novelizovaného znění z.č. 165/2012 Sb. vyplývá úmysl zákonodárce zcela jednoznačně, neboť § 49 tohoto zákona ve znění od 1.1.2016 je velmi podrobně členěn na jednotlivé odkazy (včetně např. nesplnění povinnosti uvedené v § 11a odst.7 písm. b/citovaného zákona).

8. Krajský soud se proto především zabýval otázkou trestnosti žalobou napadeného jednání (deliktu A), k němuž mělo dojít v průběhu roku 2013, avšak rozhodováno o něm bylo po 1.1.2016. Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“) již v rozsudku ze dne 27.10.2004 č.j. 6 A 126/2002-27 vyslovil, že *Ústavní záruka vyjádřená v článku 40 odst. 6 in fine Listiny základních práv a svobod a spočívající v přípustnosti trestání podle nového práva, jestliže je taková úprava pro pachatele výhodnější, platí i v řízení o sankci za správní delikty. Ve svých důsledcích znamená, že rozhodnutí, které za účinnosti nového práva ukládá trest podle práva starého, se musí ve svých důvodech vypořádat s otázkou, zda nové právo vůbec převzalo staré skutkové podstaty, a pokud ano, zda tresty za takové delikty ukládané jsou podle nového práva mírnější nebo přísnější než podle práva starého. Rozhodnutí, které se s touto otázkou vůbec nevypořádá a zcela ji pomine, je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů [§ 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.].* Lze připomenout i rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 10.6.2003 č.j. 28 Ca 151/2002-34, podle něhož *Správní orgán musí při trestání správních deliktů respektovat princip uvedený v čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod. Vyvození odpovědnosti a uložení postihu je proto nutno posoudit podle právní úpravy účinné v době, kdy k jednání došlo, není-li úprava účinná v době rozhodnutí pro delikventa příznivější. Pokud však pozdější právní úprava původní skutkovou podstatu předmětného deliktu vůbec nepřevzala, zanikla trestnost jednání a k vyvození odpovědnosti a uložení sankce již nemůže dojít.*

9. V daném případě dospěl soud na základě výše uvedeného k závěru, že jak rozhodnutí správního orgánu 1. stupně, tak rozhodnutí odvolací vůbec nereagovala na novou právní úpravu, účinnou v době rozhodování, takže rozhodnutí jsou v tomto smyslu nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů. Již to představuje důvod pro jejich zrušení podle § 76 odst.1 písm.a) s.ř.s. Soud má dále za to, že s ohledem na jasné formulace novelizovaného zákona č. 165/2012 Sb. zanikla trestnost žalobcova jednání (deliktu A) a k uložení sankce za něj již nemůže dojít.

10. Nad rámec soud uvádí, že rozhodnutí by neobstála ani v režimu „starého“ zákona. Soud se zcela ztotožňuje s žalobcovou argumentací k tomu, že v jeho případě nebyly naplněny znaky skutkové podstaty správního deliktu podle § 49 odst.1 písm. g) ve spojení s § 11 odst.4 písm. a) z.č. 165/2012 Sb., ve znění do 31.12.2015. Ze zásady zákonnosti v oblasti trestání (*nullum crimen, nulla poena sine lege)* vyplývá mimo jiné požadavek na určité, jasné a přesné vyjádření skutkových podstat deliktů a

zákaz analogie v neprospěch odpovědné osoby. Není tak přípustné zejména rozšiřování podmínek odpovědnosti za správní delikty nad rámec stanovený příslušnými zákony (srov. např. rozsudek NSS ze dne 25.2.2015 č.j. 1 As 236/2014-22, nebo ze dne 26.6.2014 č.j. 5 Afs 108/2013-72). Ust. § 11 odst. 4 písm.a) z.č. 165/2012 Sb., ve znění do 31.12.2015, zakotvovalo požadavek předávat operátorovi trhu hodnoty v členění podle druhu zdrojů – což žalobce vždy splnil, neboť uváděl v měsíčních výkazech druh, se kterým předpisy včetně příslušného cenového rozhodnutí počítají. Soud se s žalobcem shoduje i v tom, že účelem zmíněného ustanovení bylo informovat operátora trhu o naměřených či vypočtených hodnotách, proměnlivých v jednotlivých kalendářních měsících, nikoli deklarovat stále stejný druh podporovaného zdroje. Zde lze podpůrně odkázat i na příslušnou pasáž důvodové zprávy k zákonu č. 165/2012 Sb. Soud proto dospěl k závěru, že (případnou) chybu ve stanovení druhu podporovaného zdroje nebylo možno sankcionovat za použití § 49 odst.1 písm. g) ve spojení s § 11 odst.4 písm. a) z.č. 165/2012 Sb., ve znění do 31.12.2015.

11. Krajský soud se tedy již nezabýval dalšími žalobními námitkami, zrušil rozhodnutí obou stupňů správních orgánů a současně rozhodl podle § 78 odst. 4 s.ř.s. o vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení, když pokuta byla žalobci uložena za 2 správní delikty, přičemž žalobní námitky směřovaly (s výjimkou výše pokuty) ke správnímu deliktu A.

12. Žalobce byl v řízení procesně úspěšný, a podle § 60 odst. 1 s.ř.s. má proto právo na náhradu nákladů řízení. Ty sestávají ze zaplaceného soudního poplatku v částce 3 000 Kč a nákladů právního zastoupení v částce 23 267,09 Kč (5 úkonů právní služby po 3 100 Kč, 5x režijní paušál po 300 Kč – převzetí věci předchozím zástupcem, sepis žaloby, replika, převzetí věci nynější zástupkyní, účast u jednání, dále cestovné vlakem z Prahy do Ostravy a zpět v částce 629 Kč a náhrada za ztrátu času 16 půlhodin, tj. 1600 Kč, v souladu s vyhláškou č. 177/1996 Sb., plus DPH z těchto částek). Vzhledem k odlišné úpravě s.ř.s. a o.s.ř., týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srov. § 54 odst. 5 s.ř.s., § 159, § 160 odst. 1 o.s.ř.), uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku, a to v souladu s § 149 odst.1 o.s.ř. k rukám advokátky, který žalobce zastupovala.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nesplní-li povinná, co jí ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může se oprávněný domáhat nařízení výkonu rozhodnutí (exekuce).

Ostrava 24. června 2019

JUDr. Monika Javorová, v. r.
předsedkyně senátu